

NATUURWAARDEN WIJNBERGEN

Onderzoek in het kader van natuurwetgeving

maart 2004

gemeente [gD] Doetinchem

Onderzoek natuurwaarden Wijbergen in het kader van natuurwetgeving

COLOFON

OPDRACHTGEVER

Gemeente Doetinchem
Raadhuisstraat 2
7001 EW Doetinchem

telefoon: +31 (0)314.377.377
fax: +31 (0)314.343.437
e-mail: gemeente@doetinchem.nl
www.doetinchem.nl

OPDRACHTNEMER

Nieuwland Advies
Haagsteeg 4
Postbus 522, 6700 AM Wageningen

telefoon: +31 (0)317.467.246
fax: +31 (0)317.467.200
e-mail: advies@nieuwland.nl
www.nieuwlandadvies.nl

adviseurs
drs. ing. G.W. Jansen
ing. M. Scherrenburg

VORMGEVING

Nieuwland Advies
ir. A. Janson
N.M. Mohan

COPYRIGHT

330BDON © 2004 Nieuwland Advies, Wageningen

Niets uit deze uitgave mag worden vervoelvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm of welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur(s).

Deze uitgave is met de grootste zorgvuldigheid opgesteld. Noch de makers, noch de uitgever stellen zich echter aansprakelijk voor eventuele schade als gevolg van eventuele onjuistheden en/of onvolkomenheden in deze uitgave.

NATUURWAARDEN WIJNBERGE

Onderzoek in het kader van natuurwetgeving

maart 2004

Natuurwaarden Wijnbergen | Kapperskolk

VOORWOORD

Dit rapport beschrijft de natuurwaarden van Wijnbergen in Doetinchem. De gemeente Doetinchem heeft Nieuwland Advies gevraagd onderzoek te doen naar de natuurwaarden (met name beschermde soorten) van Wijnbergen tussen de Oude IJssel en de Kilderse Weg. Op basis van dit rapport kan de gemeente bepalen welke maatregelen er op welke plaatsen nodig zijn om aan haar wettelijke verplichtingen ten aanzien van flora en fauna in Wijnbergen te voldoen.

Voor de gemeente Doetinchem zijn dhr. W. Cunnen en dhr. H. Appelo betrokken geweest bij het project. Het natuuronderzoek is uitgevoerd door Nieuwland Advies, uitgezonderd het vleermuisdeelonderzoek. Het vleermuisdeelonderzoek is uitgevoerd door de Vereniging van Zoogdierkunde en Zoogdierbescherming (VZZ). De resultaten van dit onderzoek zijn vastgelegd in een apart rapport (Limpens & Van der Loo, 2003).

Dit rapport is opgesteld door G.W. Jansen en M. Scherrenburg van Nieuwland Advies.

Natuurwaarden **wijnbergen** | Open water

SAMENVATTING

Wijnbergen ligt in de gemeente Doetinchem, min of meer tussen de A18 en de Oude IJssel aan weerszijden van de Europaweg. Wijnbergen maakt deel uit van het rivierenlandschap en is in abiotisch opzicht waardevol met bijzondere hydrologische aspecten en diverse geomorfologische eenheden. Het gebied bestaat uit akkers, graslanden, wateren waaronder beken (Wijnbergse Loopgraaf) en rivierkolken (Kapperskolk). In Wijnbergen komen diverse beschermde en/of bijzondere planten- en diersoorten voor waaronder Gewone vogelmelk, Lange ereprijs, diverse vleermuissoorten, IJsvogel, Steenuil, Patrijs en enkele soorten amfibieën. Bij woningbouw in Wijnbergen zullen maatregelen nodig zijn voor behoud van de beschermde soorten.

De gemeente Doetinchem is voornemens om delen van Wijnbergen als woongebied te gaan ont-wikkelen terwijl er tevens een bypass van de ecologische verbindingzone Oude IJssel wordt gerealiseerd. Hiervóór wil de gemeente in het kader van de natuurwetgeving (Habitat- en Vogelrichtlijn, Flora- en Faunawet) inzicht krijgen in de natuurwaarden van Wijnbergen en in het al dan niet voorkomen van beschermde planten- en diersoorten.

In floristisch opzicht is Wijnbergen van belang. Er komen diverse relatief zeldzame plantensoorten voor, met name in de 'natuurlijke' elementen. In de 'Kapperskolk' en omgeving zijn Lange ereprijs, Zwanebloem en Bosbies aangetroffen, in bermen Gewone vogelmelk, Cypreswolfsmelk en Kleine bevermel.

In faunistisch opzicht is Wijnbergen zeer waardevol door het voorkomen van onder andere vijf vleermuissoorten, diverse soorten broedvogels waaronder IJsvogel, Patrijs en Steenuil, algemene amfibieënsoorten, de vissoort 'het Bempje' en verschillende dagvlinder- en libellensoorten (Koninginnepage, Gehakelde aurelia respectievelijk Weidebeekjuffer, Glassnijder).

Drie plantensoorten en alle aangetroffen soorten zoogdieren, vogels en amfibieën vallen onder de Flora- en Faunawet. De vleermuisen vallen bovendien onder de Habitatrichtlijn en de IJsvogel onder de Vogelrichtlijn.

Belangrijke factoren in het voorkomen van de planten- en diersoorten zijn:

- de abiotische kwaliteit met de verscheidenheid aan terreintypen (voor planten, zangvogels, amfibieën, vissen),
- de landschappelijke structuur (voor vleermuisen, vogels),
- het plaatselijk ecologisch beheer (voor planten, dagvlinders).

Er zullen door bebouwing mogelijk negatieve gevolgen optreden op de lokale populatie van enkele vleermuissoorten waaronder Rosse vleermuis, IJsvogel, algemene weidevogels en de Kleine watersalamander. Voor de IJsvogel kunnen de indirecte effecten (isolatie) een negatieve invloed hebben op de regionale populatie. Op de overige beschermde soorten zal de bebouwing geen of zeer weinig invloed hebben.

Door ecologische inpassing (met name voor vleermuisen) en door mitigerende ('verzachtende') en compenserende maatregelen zullen de gevolgen voor de beschermde planten- en diersoorten worden beperkt. De maatregelen bestaan uit behoud en versterking van natuurlijke elementen, ontwikkelen van brede, lijnvormige opgaande beplantingen, aanleggen van poelen en realiseren van de bypass van de ecologische verbindingzone Oude IJssel en van nieuwe, natuurlijke terreintypen (akker, grasland) in het gebied ten westen van de Europaweg (Wielpark, Dichter) en in een zone rond de Kapperskolk.

VOORWOORD

SAMENVATTING

INHOUD **12**

1 INLEIDING **14**

- 1.1 Aanleiding onderzoek 16
- 1.2 Doel van het onderzoek 16
- 1.3 Werkwijze/Leeswijzer 17

2 WETGEVING & STAPPENPLAN **18**

- 2.1 Wetgeving 20
- 2.2 Stappenplan natuurtoets 22

3 ABIOTIEK **24**

- 3.1 Geomorfologie 27
- 3.2 Bodem 27
- 3.3 Waterhuishouding 27
- 3.4 Landschap en cultuurhistorie 29

4 FLORA & FAUNA **30**

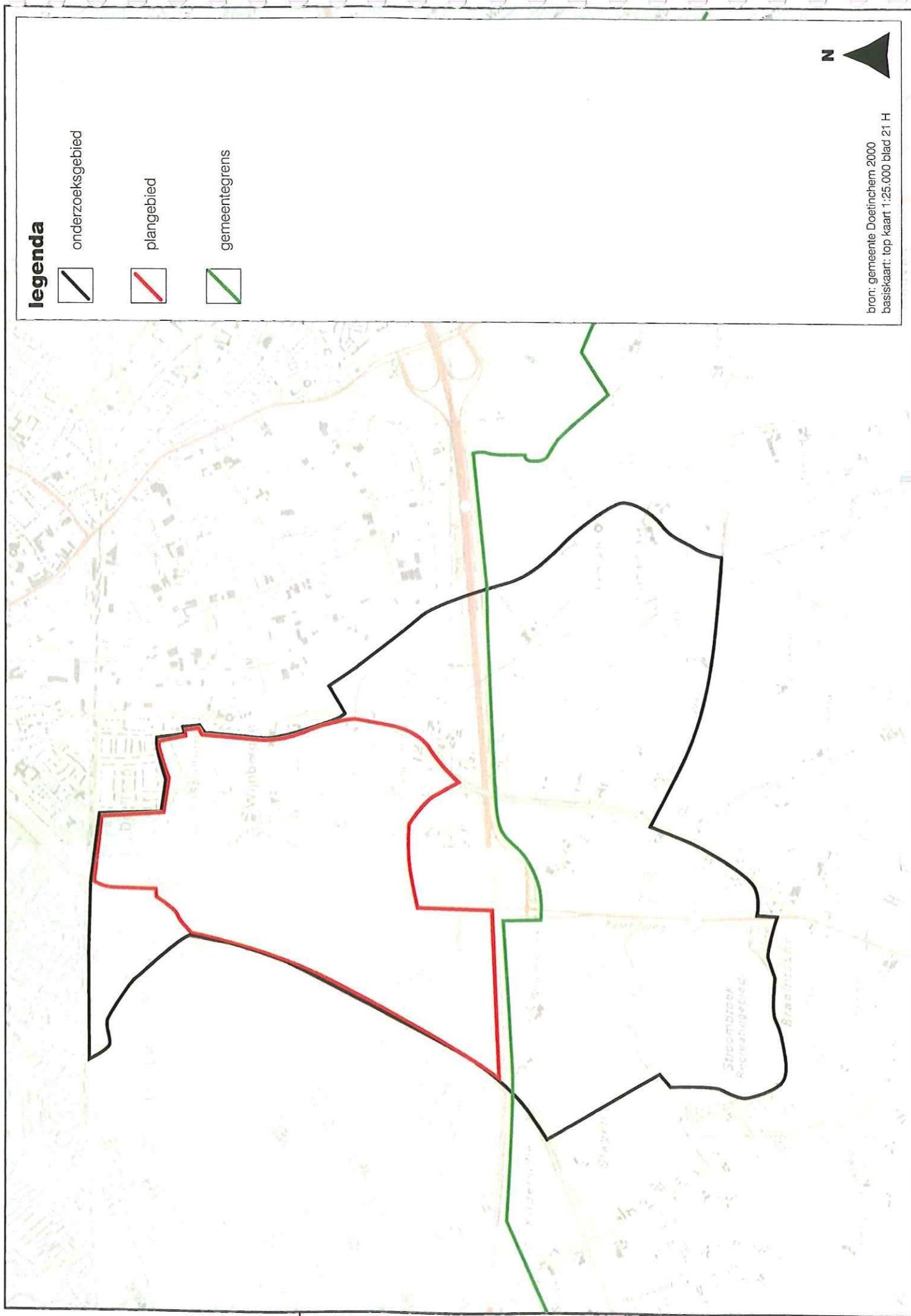
- 4.1 Bronneninventarisatie 33
- 4.2 Veldinventarisatie 34

5 ANALYSE & WAARDERING **42**

- 5.1 Analyse 44
- 5.2 Waardering 48

INHOUD

6	EFFECTBESCHRIJVING	50
6.1	Effecten algemeen	52
6.2	Effecten op soorten	52
6.3	Toetsing van de effecten aan de Flora- en Faunawet	55
7	INPASSINGSPLAN	58
7.1	Inrichting	60
7.2	Uitvoeringsplan	62
8	MONITORING	64
9	CONCLUSIES & AANBEVELINGEN	68
9.1	Conclusies	70
9.2	Aanbevelingen	71
	VERKLARENDE WOORDENLIJST	72
	LITERATUUR & BRONNEN	73
	BIJLAGEN	74
1.	Bodemkaart	76
2.	Plantensoorten Wijnbergen	77
3.	Diersoorten	79
4.	Verbodsbepalingen uit Flora- en Faunawet	81

legenda

- onderzoeksgebied
- plangebied
- gemeentegrens

bron: gemeente Doetinchem 2000
basiskaart: top kaart 1:25.000 blad 21 H

INLEIDING

Voor Wijnbergen ten oosten van de Europaweg is woningbouw voorzien. Om de eventuele effecten op beschermde planten- en diersoorten te kunnen bepalen, is onderzoek naar de natuurwaarden van Wijnbergen nodig.

1.1 Aanleiding onderzoek

In 2001 is in Doetinchem-Zuid onderzoek verricht naar de ecologische structuur van 'Het Groen van Zuid'. Uit dit onderzoek is gebleken dat 'Het Groen van Zuid' een belangrijke meerwaarde kan hebben voor het ecologisch netwerk in en rond Doetinchem (Nieuwland Advies, 2003). Het Groen van Zuid zou als bypass kunnen fungeren voor de ecologische verbindingzone De Oude IJssel, mits een aantal aanvullende inrichtings- en beheermaatregelen zijn te realiseren. In Wijnbergen (zie figuur plangebied/ onderzoeksgebied) komen 'groene' en 'groenblauwe' elementen (Kapperskolk, Wijnbergse Loopgraaf) voor die een belangrijk onderdeel uitmaken van de hiervoor genoemde bypass.

Het deel van Wijnbergen tussen de Europaweg, de wijk De Hoop en in het zuiden het bedrijventerrein wil de gemeente Doetinchem ontwikkelen als woongebied (West 8, 1997).

Sinds 1 april 2002 is in Nederland de Flora- en Faunawet van kracht. Deze wet richt zich op de bescherming van de in het wild levende planten en dieren. De Flora- en Faunawet gaat uit van het 'nee, tenzij' beginsel. Beschermen staat voorop. In de praktijk betekent dit dat bepaalde handelingen ten aanzien van planten en dieren slechts onder strikte voorwaarden mogelijk zijn.

Wanneer een gemeente ruimtelijke plannen ontwikkelt, is het aan te raden om vooraf goed te beoordelen of er mogelijke nadelige consequenties voor beschermde inheemse planten- of diersoorten zijn (zie hoofdstuk 2).

Tijdens de uitwerking van plannen moet de initiatiefnemer het volgende in kaart brengen:

- welke beschermde planten- en diersoorten komen in of nabij het plangebied voor,
- leidt het realiseren van het plan of de uitvoering van werkzaamheden tot handelingen die strijdig zijn met verbodsbepalingen uit de Flora- en Faunawet,
- zijn er aanpassingen in het plan mogelijk zodat strijdige handelingen niet of in mindere mate gepleegd worden.

Gelet op het voorgaande - realiseren van een bypass voor de ecologische verbindingzone en de voorgenomen woningbouw - wil de gemeente Doetinchem inzicht in de te beschermen planten- en diersoorten van Wijnbergen. In 2002 is reeds een vooronderzoek verricht naar de ecologische waarden. Hieruit bleek dat voor een 'volledig' beeld van de natuurwaarden (met name van beschermde soorten) een seizoensdekkend vervolgonderzoek nodig was.

1.2 Doel van het onderzoek

Het doel van het natuuronderzoek in Wijnbergen is om een zo volledig mogelijk beeld te krijgen van de te beschermen planten- en diersoorten en welke maatregelen bij realisatie van de woonwijk nodig zijn om deze te behouden (compensatie en mitigatie) en/of hiervoor een ontheffingsvergunning moet worden aangevraagd in het kader van de natuurwetgeving. Doordat het stedenbouwkundig plan voor de woonwijk nog ontbreekt, zijn de aangegeven maatregelen nog indicatief van karakter.

Onderzoeksgebied/Plangebied

Het plangebied ligt tussen de Oude IJssel, A18 en de Kilderse Weg (zie figuur plangebied/onderzoeksgebied). Gelet op mogelijke relaties die van invloed kunnen zijn op de beschermde soorten binnen het plangebied, is het onderzoeksgebied groter. Het onderzoeksgebied omvat naast het plangebied ook een deel van het gebied ten zuiden van de A18.

1.3 Werkwijze/Leeswijzer

Werkwijze

Het onderzoek zal in drie fasen plaatsvinden:

- Fase 1 Voorbereiding
- Fase 2 Veldonderzoek
- Fase 3 Rapportage

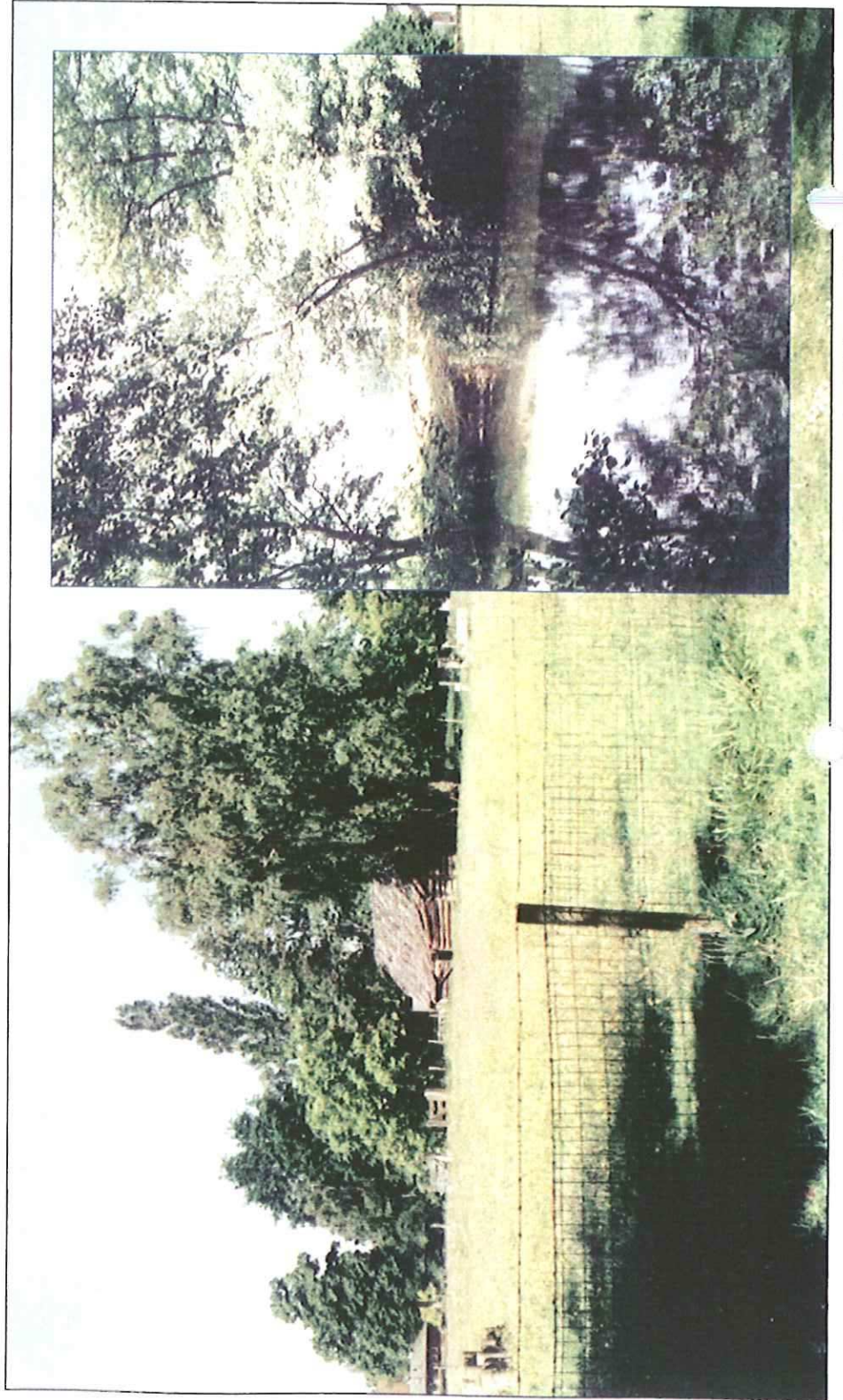
Het veldonderzoek valt in de periode mei-augustus. Het vleermuisdeelonderzoek wordt uitgevoerd door de Vereniging van Zoogdierkunde en Zoogdierbescherming (VZZ). Het onderzoek naar de overige diersoorten en planten vindt plaats door Nieuwland Advies-medewerkers.

Bij de beschrijving van de resultaten wordt een uitvoerigere beschrijving gegeven van de werkwijze per (dier)groep.

Leeswijzer

Na hoofdstuk 1 (inleiding) volgt een beschrijving van de relevante wetgeving (hoofdstuk 2), abiotiek (hoofdstuk 3) en de flora en fauna in hoofdstuk 4. Hoofdstuk 5 geeft een analyse en een waardering. In hoofdstuk 6 en 7 wordt respectievelijk ingegaan op de effecten van de voorgenomen plannen op de natuurwaarden en een inpassingsplan. Het rapport sluit af met monitoring (hoofdstuk 8) en conclusies (hoofdstuk 9).

Natuurwaarden Wijnbergen | Stroomdalgrasland en Terrasrestrug

WETGEVING & STAPPENPLAN ¹⁹

In zowel de Europese richtlijnen als in de Flora- en Faunawet wordt ingegaan op de gebieden- en soortenbescherming. Het stappenplan geeft aan hoe dit onderzoek (en rapportage) is opgezet.

2.1 Wetgeving

Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn

Habitatrichtlijn

De Habitatrichtlijn heeft tot doel bij te dragen aan het waarborgen van de biologische diversiteit door het instandhouden van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna op het Europese grondgebied van de lidstaten waarop de richtlijn van toepassing is.

1. Bescherming van gebieden

Aan de ene kant gaat het om gebieden die door de lidstaten van de EU zijn aangewezen als Habitatgebied. Het plangebied en de zone eromheen vallen niet onder deze richtlijn. De gebiedsbeschermingsformule is dan ook niet van toepassing op het plangebied.

2. Bescherming van soorten

Naast bescherming van aangewezen gebieden, regelt de richtlijn ook de bescherming van bijzondere soorten. De beschermingsformule treedt in werking wanneer een soort die in bijlage IV van de Habitatrichtlijn (verder in deze rapportage 'Habitatrichtlijnsoort') genoemd wordt, voorkomt in een gebied waar een nieuwe activiteit ontwikkeld wordt. Er zijn inmiddels verschillende voorbeelden van projecten die stilgelegd zijn vanwege het voorkomen van soorten die onder de richtlijn vallen (de Korenwolf in Heerlen, verschillende amfibieën bij Roermond en de Zandhagedis in IJmuiden).

Wanneer 'Habitatrichtlijnsoorten' voorkomen moet volgens een aantal stappen een passende beoordeling worden gemaakt van het plan. Naar aanleiding van bescherming van soorten onder de Habitatrichtlijn zijn de volgende beoordelingsstappen relevant.

1. Bestaat er zekerheid dat het leefgebied van de soort niet wordt aangetast?
2. Als die zekerheid niet bestaat, zijn er alternatieve oplossingen die die zekerheid kunnen geven?
3. Bestaan er dwingende redenen van groot openbaar belang om het project te rechtvaardigen indien aantasting van het leefgebied plaatsvindt bij 'ontstentenis' van alternatieve oplossingen?
4. Welke compenserende maatregelen worden getroffen indien het project wordt uitgevoerd?

Wanneer besloten wordt dat een project in weerwil van het feit dat (leefgebieden van) beschermende soorten aangetast worden, toch zal worden uitgevoerd moeten dus in alle gevallen compenserende maatregelen worden getroffen. Compensatie binnen het plangebied verdient daarbij de voorkeur.

In Nederland is de vanuit de Habitatrichtlijn vereiste bescherming van soorten overgenomen in de Flora- en Faunawet.

Vogelrichtlijn

Evenals de Habitatrichtlijn richt de Vogelrichtlijn zich op zowel bescherming van bepaalde soorten als op bescherming van bepaalde gebieden.

1. Bescherming van gebieden

Er zijn in Nederland 79 gebieden die door de EU-lidstaten zijn aangewezen als speciale beschermingszones. Het plangebied en de directe zone eromheen vallen niet in een vogelrichtlijngebied.

2. Bescherming van soorten

De Vogelrichtlijn verbiedt onder andere de verstering van nesten en broedende vogels. De beschermingsformule treedt in werking wanneer een vogelsoort die in bijlage 1 van de Vogelrichtlijn is opgenomen, voorkomt in een gebied waar nieuwe activiteiten ontwikkeld worden.

Wanneer 'Vogelrichtlijnsoorten' voorkomen, moet een vergelijkbaar stappenplan worden gevolgd als bij de 'Habitatrichtlijnsoorten' (zie hiervoor).

Zoals bij de Habitatrichtlijn is de vanuit de Vogelrichtlijn vereiste bescherming van soorten overgenomen in de Flora- en Faunawet.

Flora- en Faunawet

Deze wet richt zich op de bescherming van in het wild levende planten en dieren. In de wet is onder meer bepaald dat beschermde dieren niet gedood, gevangen en verontrust mogen worden en planten niet geplukt, uitgestoken of verzameld. Daarnaast is het niet toegestaan om nesten, holen of andere voortplantingsplaatsen of andere vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde dieren te beschadigen, te vernielen of te verstoren. Bovendien dient iedereen voldoende zorg in acht te nemen voor in het wild levende planten en dieren.

De Flora- en Faunawet gaat uit van het 'nee, tenzij'-beginsel. Beschermen staat voorop, ingrijpen is een uitzondering. In de praktijk betekent dit dat bepaalde handelingen ten aanzien van planten en dieren slechts onder strikte voorwaarden mogelijk zijn.

Het is aan te bevelen om bij uitwerking van ruimtelijke plannen of bij het plannen van werkzaamheden na te gaan of er mogelijke nadelige gevolgen voor beschermde inheemse soorten zijn.

- Welke beschermde dier- en plantensoorten komen in en nabij het plangebied voor?
- Leidt het realiseren van het plan of de uitvoering van geplande werkzaamheden tot handelingen die strijdig zijn met de verbodsbepalingen van de Flora- en Faunawet betreffende planten op hun groeiplaats of dieren in hun natuurlijke leefomgeving?
- Kunnen het plan of de voorgenomen werkzaamheden zodanig aangepast worden dat dergelijke handelingen niet of in mindere mate gepleegd worden?
- Is om de plannen te kunnen uitvoeren of de werkzaamheden te kunnen verrichten ontheffing (ex. art. 75 van de Flora- en Faunawet) van de verbodsbepalingen betreffende planten op de groeiplaats of dieren in hun natuurlijke leefomgeving vereist?

Het is mogelijk om ontheffing te krijgen. Ontheffingen kunnen alleen worden verleend als aan een bepaalde voorwaarde van zorgvuldigheid is voldaan. Er is een regeling in voorbereiding waarin ten aanzien van deze voorwaarden onderscheid zal worden gemaakt in verschillende groepen/soorten.

Deze regeling is nu nog niet van kracht. Tot nu toe is onderscheid gemaakt in vier categorieën van soorten (Ministerie van LNV, 2002):

1. soorten genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en in artikel 75, 5e lid van de Flora- en Faunawet (Nb-wet),
2. soorten die niet zijn opgenomen in de regelingen van 1, met uitzondering van beschermde, inheemse vogels,
3. beschermde inheemse vogels,
4. algemene soorten.

Er zijn vier toetsingcriteria voor de soorten, vallend onder categorie 1:

1. voorkomen van schade,
2. geen andere bevredigende oplossing,
3. dwingende redenen van groot openbaar belang,
4. gunstige staat van instandhouding/compensatie.

Rode lijsten

Dit zijn lijsten die een overzicht geven van verdwenen soorten en soorten die sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn en daardoor bedreigd worden en kwetsbaar zijn. Rode lijsten kunnen op verschillende schalen worden toegepast, internationaal of nationaal of zelfs regionaal. In Nederland bestaan Rode lijsten van onder andere planten, mossen en korstmossen, paddestoelen, zoogdieren, vogels, amfibieën en reptielen, dagvlinders en libellen.

De in Nederland opgestelde Rode lijsten gebruiken veelal de volgende categorieën:

- VN verdwenen, • KW kwetsbaar,
- EB ernstig bedreigd, • GE gevoelig.
- BE bedreigd,

2.2 Stappenplan natuurtoets

Onderzoek naar de effecten op beschermde planten- en diersoorten is gericht op beantwoording van de vraag of door de voorgenomen ingreep algemene verbodsbepalingen uit de natuurwetgeving worden overtreden. Tevens dient te worden onderzocht welke compenserende en/of mitigerende maatregelen hiervoor kunnen worden getroffen en wat dit betekent voor de procedure.

Het natuuronderzoek in Wijnbergen omvat de volgende stappen:

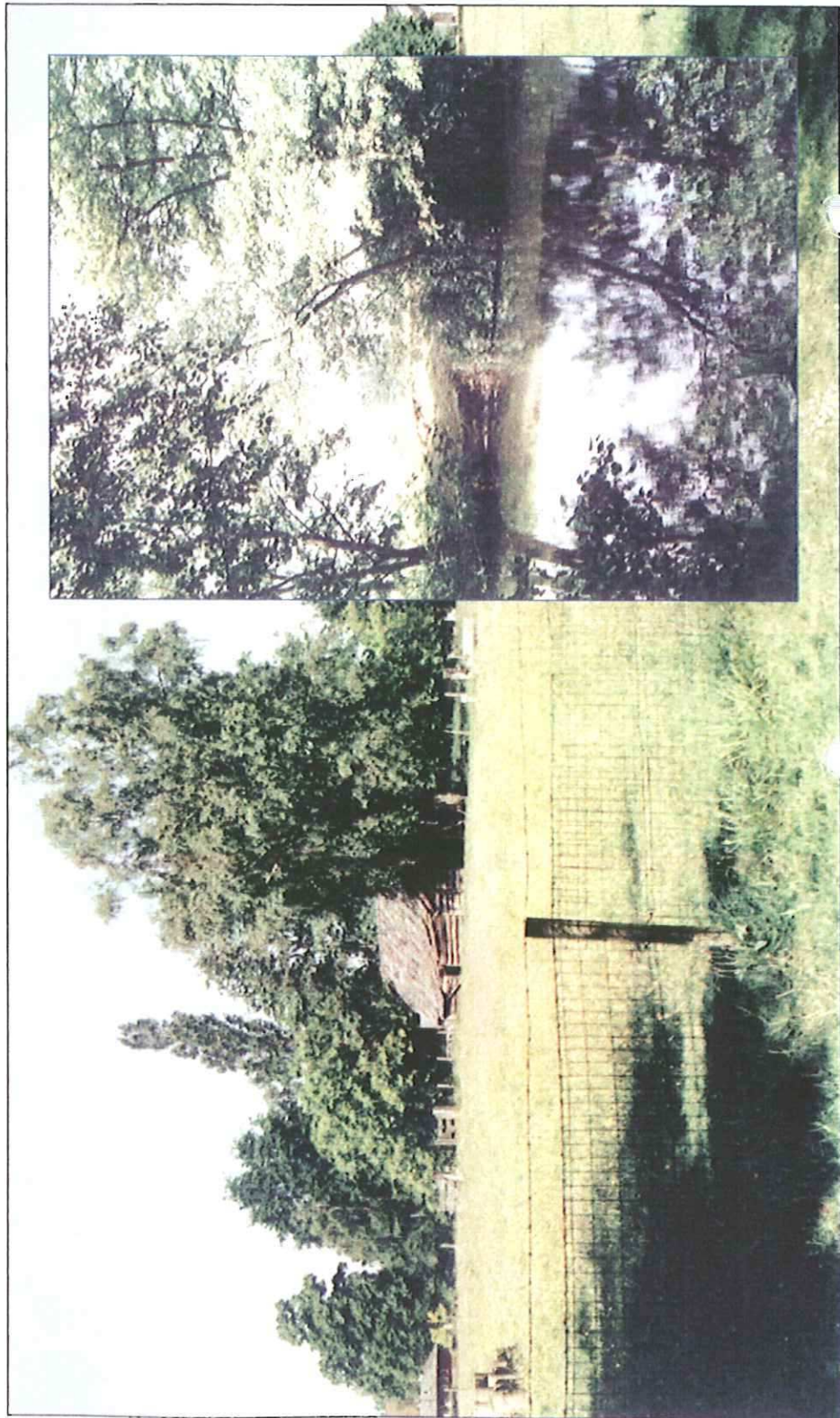
1. Voorbereiding
 - uitzoeken van de voor het plangebied relevante wetgeving-aspecten,
 - nagaan van beschermingsstatus van (delen van) het plangebied volgens de Habitat- en Vogelrichtlijn,
 - opvragen en beoordelen van gegevens over beschermde soorten bij Natuurloket en anderen (gemeente) in het plangebied en directe omgeving,
 - opstellen lijst van te onderzoeken groepen/soorten ten behoeve van veldinventarisatie.
2. Veldinventarisatie
 - veldinventarisatie van de te onderzoeken groepen,
 - beschrijven van de voorkomende, beschermde soorten en hun leefgebied,
 - natuurwaardering van het plangebied.

3. Analyse en beoordeling
 - aangeven van de kwetsbaarheid van de in het plangebied en directe omgeving aangetroffen soorten en het leefgebied ervan,
 - beoordelen van het belang van het plangebied als leefgebied voor soorten uit de Habitatrichtlijn (bijlage II en IV), de Vogelrichtlijn en de Flora- en Faunawet,
 - toetsen van de effecten (aanleg en aanwezigheid) van de woningbouw in Wijnbergen op de omgeving,
 - toetsen van de effecten van de woningbouw op de leefgebieden van de beschermde soorten,
 - aangeven van de gevolgen van de vastgestelde effecten (overtreding van verbodsbepalingen).
4. Advisering
 - opstellen maatregelen

Als blijkt dat realisatie van de woningbouw gevolgen heeft voor beschermde soorten dan zijn maatregelen nodig:

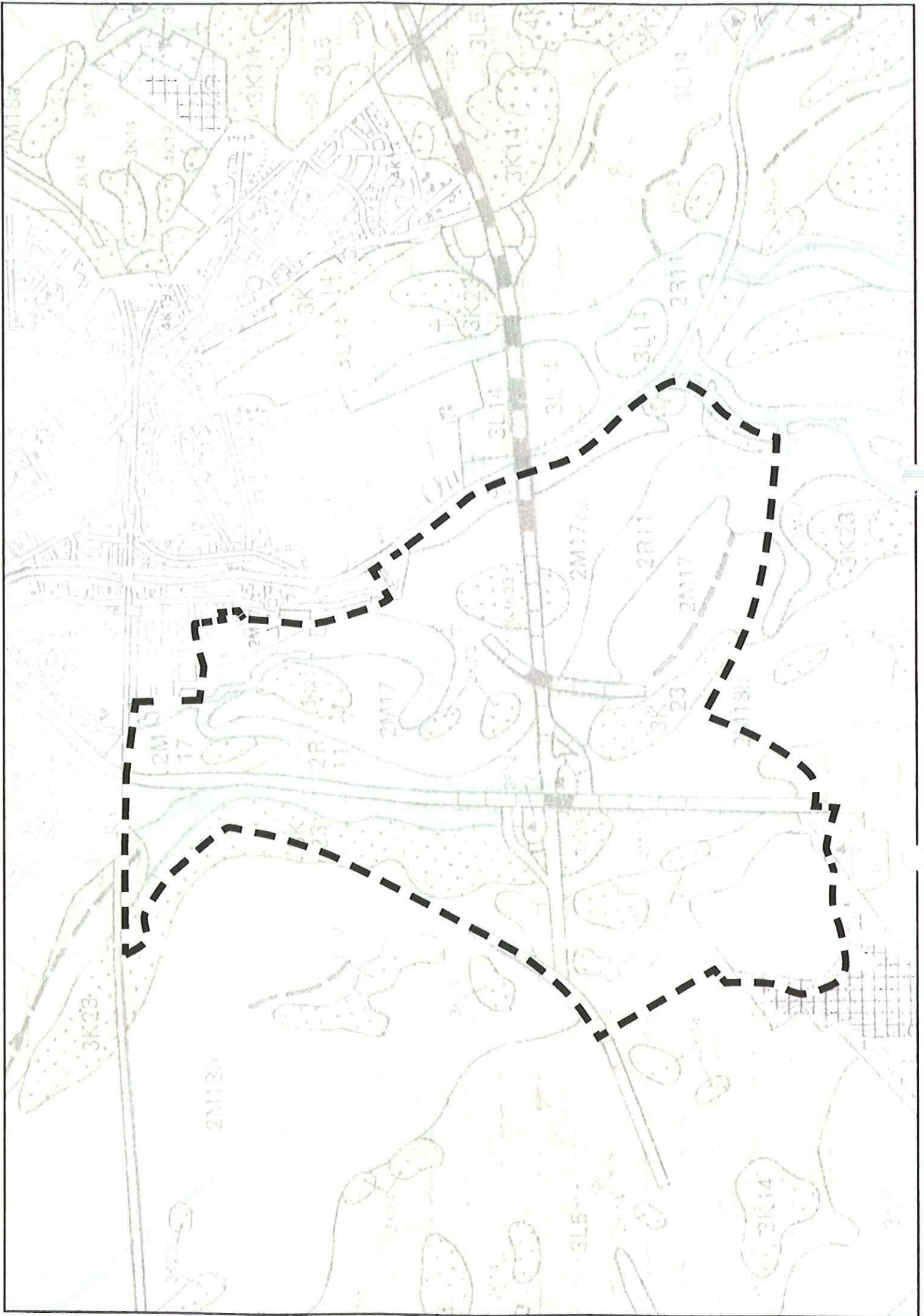
 - inpassing,
 - mitigatie,
 - compensatie,
 - bescherming tijdens uitvoering,
 - zonodig opstellen van een zogenaamd 'ecologisch protocol',
 - eventueel opstellen ontheffingsaanvraag.
5. Conclusies en aanbevelingen
 - opstellen conclusies naar aanleiding van het uitgevoerde onderzoek,
 - aangeven van aanbevelingen voor nader onderzoek.

Wijnbergen maakt deel uit van het riviersysteem van de Oude IJssel en kenmerkt zich door bijzondere Geomorfologische en hydrologische situaties. Terrasrestruggen en -vlakten wisselen elkaar af met plaatselijk ook nog beken en rivierkolken.

3.1 Geomorfologie

Wijnbergen kenmerkt zich door een afwisseling tussen terrasrestvlakten (2M17 en 2M186), terrasstruggen (3K23) en laagten (2R11) (zie figuur geomorfologie). In de zuidwestelijke punt van het plangebied bevindt zich een dekzandrug (3L5), die zich uitstrekt tot aan de stuwwal van Montferland.

3.2 Bodem

Wijnbergen heeft verschillende bodemtypen (zie bijlage 1), namelijk al dan niet lemige zandgronden (Zb23, Zb30), rivierkleigronden (Rn67c, KRn1, KRd1, KRn8 en KRn2). De rivierkleigronden variëren van lichte zavelgronden (KRn1) tot kleigronden (KRn8).

3.3 Waterhuishouding

De grondwatertrappen (Gt's) variëren van III-VII (Stiboka, 1966). De kleigronden (KRn8) en de zavelige gronden (Rn67C) hebben GtIII. De zandgronden (Zb23 en Zb30) hebben GtVII.

Het onderzoeksgebied maakt deel uit van het systeem van de Rijn en Oude IJssel en de Kapperskolk (zie figuur 'Watersystemen Wijnbergen'). Daarnaast stromen er kwelbeken in het onderzoeksgebied zoals Wijnbergse Loopgraaf en Dichterense Tochtsloot. Hierna volgt een beschrijving van de belangrijkste wateren in het plangebied.

Kapperskolk

De Kapperskolk heeft een bijzondere hydrologie. Aan de westkant komt kwelwater in de Kapperskolk; aan de oostzijde vindt wegzijging plaats naar de Oude IJssel. De Kapperskolk wordt alleen gevoerd door plaatselijke kwel en regenwater (KIWA, 1998) en door aanvoer vanuit de Kapperskolkse Waterleiding vanuit het zuiden. Ook in de Kapperskolkse Waterleiding komt plaatselijke kwel voor. In droge perioden staat in de Kapperskolkse Waterleiding geen water. Neerslagwater wordt dan afgevoerd via het grondwater naar de Oude IJssel. De vijvers in het Canadapark worden gevoerd door overtollig water van de Kapperskolk. Verdere afvoer in de richting van Sportpark-Zuid komt vrijwel niet (meer) voor (KIWA, 1998). Het water van de Kapperskolk is licht eutroof (matig voedselrijk-voedselrijk) met relatief hoge Kalium-, Fosfaat- en Sulfaatconcentraties. Het water is sterk gebufferd en daardoor niet gevoelig voor verzuring.

Wijnbergse Loopgraaf

De Wijnbergse Loopgraaf is een kwelbeek die in Stroombroek ontspringt maar die ook water ontvangt uit nabijgelegen oeverwallen. Plaatselijk is een nieuwe tracé gegraven aan de westzijde van de Europaweg. Het oorspronkelijke tracé (oostzijde Europaweg) voert nu kwelwater en water af van retentiebekkens. Deze beek voert altijd water. Over de waterkwaliteit van de Wijnbergse Loopgraaf is weinig bekend; het wordt gekwalificeerd als redelijk schoon met hoge gehalten aan nutriënten.

legenda

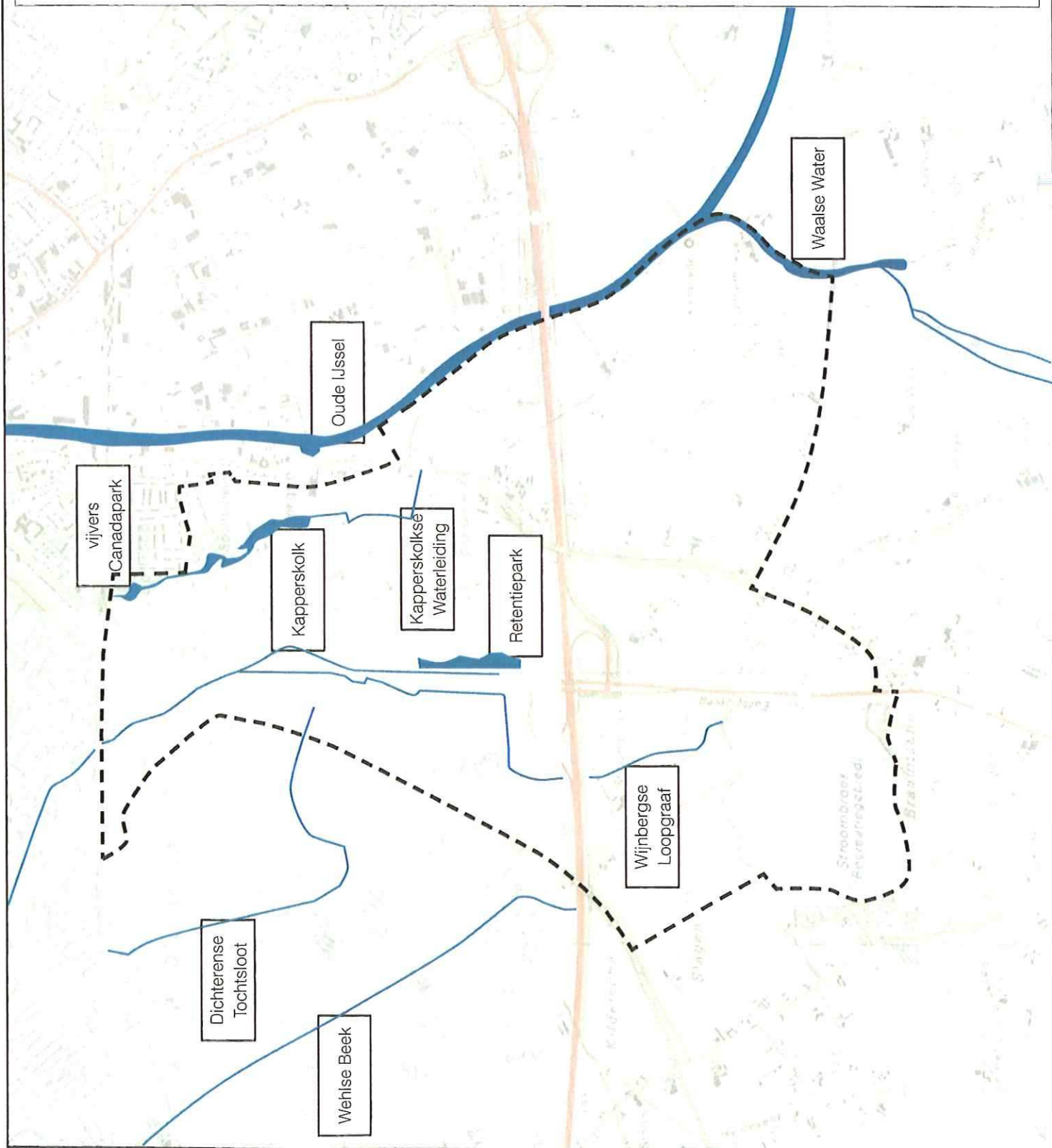
onderzoeksgebied

watersysteem

bron: gemeente Doeinchem 2000
basiskaart: top kaart 1:25.000 blad 21 H

Dichterense Tochtsloot

Dichterense Tochtsloot 'ontspringt' juist ten westen van de Europaweg. Deze sloot voert water af naar de Wijnbergse Loopgraaf in De Huet. De Dichterense Tochtsloot loopt deels ondergronds.

Wehse Beek

De Wehse Beek ontspringt in het agrarisch gebied ten noordwesten van Stroombroek en voert kwelwater af in westelijke richting. De Wehse Beek komt uit in de Oude IJssel.

Het water van de Wehse Beek is redelijk goed maar nutriëntenrijk (Hollandschap, 1996).

3.4 landschap en cultuurhistorie

Wijnbergen maakt deel uit van het kleinschalige oeverwallen-landschap met vroeger een grote dichtheid aan landschapselementen en de structurerende stroomgeulen/beken zoals Kapperskolk en Wijnbergse Loopgraaf. Door de stedelijke ontwikkeling van Doetinchem en de aanleg van wegen is het gebied in landschappelijk opzicht sterk gewijzigd; veel landschapselementen waaronder hagen en singels zijn verdwenen.

In het gebied zijn nog enkele cultuurhistorische elementen aanwezig waaronder bijzondere gebouwen (voormalige steenoven) en elementen (stadskwekerij, Molen bij Kilderse Weg).

Natuurwaarden Wijnbergen | Strooimulgrasland en Terrasestrug